

Nr. 339 din 23.05.2019

Biroul permanent al Senatului
Bp. 226, 19.5.2019

**Parlamentul României
Camera Deputaților**

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Înregistrat nr. 2855
Data 07.06.2019

Către

Biroul Permanent al Camerei Deputaților

În temeiul art.92 din Regulamentul Camerei Deputaților, republicat, cu modificările și completările ulterioare, și al art.74 din Constituția României, republicată, vă înaintăm spre dezbatere și adoptare *propunerea legislativă pentru completarea Legii nr.299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni și pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr.21/1991.*

În temeiul art.115 alin.(1) din Regulamentul Camerei Deputaților, vă solicităm adoptarea în procedură de urgență.

Inițiatori:

Deputat Liviu Nicolae Dragnea

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
înregistrat nr. <u>2855</u>
Data <u>07-06-2019</u>

EXPUNERE DE MOTIVE

Prezentul proiect de lege are în vedere completarea Legii privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni nr. 299/2007, precum și a Legii cetățeniei române nr. 21/1991.

Proiectul de lege vizează instituirea Cărții Verzi a Românului de Pretutindeni, ca document de identificare a persoanelor care NU dețin cetățenia română, dar fac parte din categoria românilor de pretutindeni în sensul definit de lege și solicită drept de muncă și de reședință în România.

Cartea Verde a Românului de Pretutindeni (CVRP) va prelua modelul Cărții Albastre a UE (*EU Blue Card*), instituită prin Directiva Consiliului EU 2009/50/EC și care le conferă posesorilor dreptul de sedere și de muncă pe teritoriul unui stat membru al Uniunii Europene, sau modelul altor documente similare cum ar fi Cartea Verde (*Green Card*) Americană, Cartea Polonezului (*Karta Polaka*) sau Cartea Slovacului de peste hotare (*Preukaz zahraničného Slováka*), ca exemple de bună practică europeană sau euroatlantică conforme cu principiul teritorialității.

Cartea Verde a Românului de Pretutindeni le va putea permite românilor de peste hotare, care nu dețin cetățenia română, să muncească în România fără obligativitatea deținerii suplimentare a unui permis de muncă sau de sedere pentru străini, de a deschide conturi bancare, de a înființa societăți comerciale ca orice cetățean român, de a beneficia de educație la toate nivelurile, servicii medicale de urgență.

Piața forței de muncă din România se confruntă din ce în ce mai mult cu un deficit al forței de muncă, pe fondul mobilității accentuate a cetățenilor români la scară Uniunii Europe și a creșterii pe piața muncii din România a numărului de muncitori străini provenind din arii geografice și culturale îndepărtate, mai greu integrabili în ansamblul corpului social din România. Instituirea Cărții Verzi a Românului de Pretutindeni și acordarea unui sir de drepturi românilor de pretutindeni care nu dețin cetățenia română va reprezenta o măsură care ar crea condiții pentru contrabalansarea tendințelor emigraționiste din România. Astfel, piața muncii din România ar putea absorbi o bună parte a forței de muncă pe care o reprezintă români de pretutindeni care nu dețin cetățenia română și emigrează pe alte piețe ale muncii, care oferă condiții mai avantajoase.

De asemenea, Cartea Verde a Românului de Pretutindeni va fi un instrument util pentru conaționalii din statele care nu admit dubla sau multipla cetățenie.

De asemenea, proiectul prevede perfecționarea mecanismelor specifice procesului de naturalizare, în vederea unei mai bune integrări cultural-lingvistice a beneficiarilor.

În acest sens, este prevăzută luarea în calcul a **criteriului cultural-lingvistic** în cazul solicitanților cetățeni străini de origine română sau aparținând filonului lingvistic și cultural românesc, care își asumă în mod liber identitatea culturală română și locuiesc în afara frontierelor României, indiferent de originea lor etnică sau de modul în care aceștia sunt apelați.

Acste persoane nu au nevoie de timp pentru a se naturaliza cultural-lingvistic, putând fi exceptate de la obligativitatea domicilierii în mediul românesc din țară timp de cel puțin 8 ani sau, în cazul căsătoriei cu cetățeni români, timp de cel puțin 5 ani. Asemenea majorității statelor din Uniunea Europeană, România trebuie să-și nuanțeze abordările și să distingă între categorii cultural-lingvistice distincte de solicitanți ai cetățeniei, dincolo de alte criterii, acordând facilități și neadmițând discriminări. Astfel, criteriul cultural-lingvistic trebuie luat în seamă în procedurile de acordare/obținere a cetățeniei române care prevăd naturalizarea cultural-lingvistică a străinilor solicitanți ai cetățeniei române. Aplicarea criteriului cultural-lingvistic permite evitarea aplicării criteriului etnic în accepția juridică consacrată a termenului.

Analiza situației în materie de dobândire sau redobândire a cetățeniei române, mai ales sub aspectul dificultăților întâmpinate de instituțiile statului, ne-au condus la concluzia că, pentru a face față unui număr tot mai mare din an în an de cereri, Comisia pentru cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie ar trebui să cuprindă un număr cel puțin dublu de membri. Astfel, propunem creșterea numărului membrilor Comisiei pentru cetățenie de la 20 la 40.

Proiectul de lege prevede și reglementarea aspectelor ce țin de cetățenia de onoare a României, precizând că aceasta se poate acorda cu titlu personal, nefiind transmisibilă descendenților naturali sau adoptivi ai titularului.

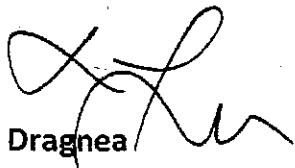
În cazul persoanelor deținătoare ale cetățeniei de onoare a României vorbitoare ale limbii române se propune ca acestea să poată solicita acordarea cetățeniei române cu excepțarea de la condiția domicilierii în România timp de 8 ani sau, după caz, 5 ani, în vederea naturalizării cultural-lingvistice.

De asemenea, proiectul prevede posibilitatea acordării, inclusiv post-mortem, a cetățeniei de onoare, la propunerea Guvernului sau Președintelui României, în semn de înaltă gratitudine pentru servicii excepționale aduse țării și națiunii române de către unii străini.

Având în vedere cele prezentate, vă supunem spre dezbatere și adoptare prezentul proiect de lege.

Inițiator:

Deputat Liviu Nicolae Dragnea

A handwritten signature in black ink, appearing to read "LND".

CONSILIUL ECONOMIC ȘI SOCIAL
Înregistrat nr. <u>2855</u>
Data <u>07.06.2019</u>

**Lege
pentru completarea Legii nr.299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni
și pentru modificarea și completarea Legii cetățeniei române nr.21/1991**

Parlamentul României adoptă prezenta lege:

Art.I. – Legea nr.299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.261 din 2 aprilie 2009, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 6 se introduc şapte noi articole, art.6¹- 6⁷ cu următorul cuprins:

“Art.6¹. – (1) Se institue Cartea Verde a Românilui de Pretutindeni (CVRP), ca document de identificare a cetățenilor străini și apatrizilor de origine română, indiferent de modul în care aceștia sunt identificați, care aparțin filonului cultural românesc și își asumă în mod liber identitatea culturală română.

(2) Prin hotărâre a Guvernului se aprobă Regulamentul privind Cartea Verde a Românilui de Pretutindeni, care va cuprinde modelul, procedura de accordare, anulare, precum și perioada de valabilitate a CVRP, competențele organismelor emitente, drepturile, obligațiile și avantajele rezervate titularilor majori sau minori pe teritoriul României în domeniile cultural, educațional, de securitate socială și asistență medicală, transport, angajare și activitate de antreprenoriat, scutire de vize, acces la proprietate, dobândirea cetățeniei, neobligativitatea permisului de sedere în patria etnică, cunoștințele de limbă română, drepturile consorților și ale copiilor minori, precum și alte aspecte necesare.

Art.6². – (1) CVRP poate fi eliberată unei persoane care își declară afilierea la poporul român și națiunea română și care îndeplinește cumulativ următoarele condiții:

a) își demonstrează legăturile românești cu cel puțin o cunoaștere de bază a limbii române pe care o consideră limbă maternă și, implicit, demonstrează cunoștințele și grijă față de tradițiile și obiceiurile românești;

b) face o declarație scrisă despre afilierea sa la poporul român și la națiunea română în prezența unui consul al României sau a altrei autorități desemnată potrivit la art.6⁶ alin.(4);

c) demonstrează cetățenia română ori demonstrează că cel puțin unul dintre părinții săi sau unul dintre bunicii săi sau doi străbunici au fost resortanți români sau au avut cetățenie română ori prezintă un certificat eliberat de o organizație română sau de o organizație română a diasporei care operează pe teritoriul unuia dintre statele prevăzute la alin.(2), confirmând rolul său activ în activitățile de promovare a limbii și culturii române sau a unei minorități naționale românești în ultimii trei ani sau mai mult;

(2) CVRP poate fi acordată numai unei persoane care, în ziua în care depune o cerere pentru aceasta, este cetățean al unui stat în care există comunități identificate prin limbă și origini cu poporul român sau care deține statutul de apatrid într-unul dintre aceste state.

(3) CVRP poate fi acordată și unei persoane care deține cetățenia unuia dintre statele prevăzute la alin.(2) și a cărei origine română a fost confirmată în mod valabil.

(4) CVRP poate fi acordată numai unei persoane care nu deține cetățenia română sau permis de sedere permanentă pe teritoriul României.

Art.6³. - CVRP este un document care confirmă afilierea titularului său la poporul român și la națiunea română și atestă drepturile care decurg potrivit legii.

Art.6⁴. – (1) Titularul CVRP este scutit de taxele consulare pentru depunerea și prelucrarea cererii sale care îi permite să-și exercite drepturile care decurg din CVRP.

(2) CVRP îi dă dreptul titularului:

a) să fie exceptat de la obligația de a deține permis de muncă în conformitate cu legislația națională;

b) să se angajeze și să desfășoare activități economice în aceleași condiții ca cele acordate cetățenilor români;

c) să desfășoare și să continue studii, studii doctorale și alte forme de învățământ organizate potrivit legii, precum și să participe la cercetarea și dezvoltarea științifică potrivit legislației naționale;

d) să aibă acces la toate formele de învățământ organizate potrivit Legii educației nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare;

e) să beneficieze de servicii de asistență medicală în caz de urgență, conform legislației naționale, cu excepția cazului în care acordul internațional la care România este parte, prevede condiții mai favorabile;

f) să beneficieze de intrarea liberă în muzeele și bibliotecile de stat;

g) să beneficieze de protecția consulului în chestiuni care țin de competențele sale, aplicând și respectând reglementările și legislația internațională, într-o situație care amenință viața sau securitatea persoanei în cauză.

(3) Titularul CVRP care urmează studiile la care se face referire la alin.(3) își păstrează dreptul de a solicita burse și alte forme de sprijin acordate străinilor în temeiul unor reglementări separate.

(4) Prevederea alin.(2) lit.e) nu se aplică persoanelor eligibile pentru servicii de îngrijire medicală în temeiul dispozițiilor privind coordonarea sistemelor de securitate socială.

(5) CVRP nu acordă cetățenia română titularului sau descendentalui de origine română în sensul reglementărilor separate.

(6) CVRP nu este un document care să îi permită titularului să treacă granița sau să se stabilească pe teritoriul României.

Art.6⁵. – (1) Ministerul pentru România de Pretutindeni este autoritatea competență care desfășoară activitatea administrativă privind acordarea CVRP, în colaborare cu celelealte organe ale administrației publice cu atribuții în domeniu.

(2) Principalele activități se referă la:

a) colectarea și pregătirea materialelor în chestiuni care intră în sfera de activitate a acordării CVRP;

b) ținerea unui registru al căilor de atac împotriva deciziilor consulilor de a refuza acordarea sau anularea CVRP;

c) desfășurarea altor activități, inclusiv asistență tehnică, secretariat.

Art.6⁶. - (1) CVRP se acordă și se prelungește prin decizie, la cererea scrisă a persoanei sau a reprezentantului său legal care solicită Cartea sau prelungirea acesteia, denumită în continuare solicitant.

(2) Autoritatea competentă să acorde CVRP sau să-i prelungească valabilitatea este consulul care are jurisdicția asupra locului de reședință al solicitantului.

(3) Activitățile legate de cererea solicitantului de CVRP sau de extinderea acesteia și de decizia aferentă sunt scutite de toate taxele, inclusiv de taxele consulare.

(4) Prin hotărâre a Guvernului se poate stabili și o altă autoritate competentă să primească cereri pentru CVRP sau pentru prelungirea acesteia și să emită decizii în astfel de chestiuni. De asemenea, se poate indica țara de origine a persoanelor care au dreptul la o astfel de jurisdicție, ținând seama de necesitatea de a asigura un acces rapid și eficient pentru cei interesați să primească CVRP.

(5) Cererea pentru CVRP sau prelungirea acesteia include următoarele date:

- a) numele și prenumele;
- b) data și locul nașterii;
- c) sexul;
- d) domiciliul din străinătate;
- e) statutul de cetățean sau de apatrid;
- f) naționalitatea;

g) cetățenia și naționalitatea părinților, bunicilor sau străbunicilor, dacă datele lor au fost furnizate de către solicitant.

(6) Solicitantul trebuie să prezinte documente și alte dovezi de conformitate cu condițiile prevăzute de prezenta lege pentru dobândirea CVRP.

(7) Documentele și dovezile prevăzute la alin.(6) pot fi:

- a) documente de identitate românești;
- b) documente de stare civilă sau copii ale acestora, certificate de naștere, certificate de școală sau alte documente care dovedesc relațiile cu România;
- c) documente care atestă serviciul militar în formațiuni/structuri militare românești;
- d) documente care confirmă deportarea sau închisoarea, conținând o doavadă despre originea românească;
- e) documentele de reabilitare a deportatului, care conțin o doavadă despre originea românească;
- f) cărți de identitate străine care conțin informații privind naționalitatea română a solicitantului;

g) un certificat eliberat de o organizație românească sau de o organizație românească din diaspora care operează pe teritoriul unuia dintre statele prevăzute la art.6² alin.(2), confirmând rolul său activ în activități de promovare a limbii și culturii române sau a unei minorități naționale românești;

h) decizie obligatorie din punct de vedere legal cu privire la originea română, emisă în conformitate cu prevederile în vigoare.

(8) Ministerul pentru Româniile de Pretutindeni publică pe propria pagină de internet o listă a organizațiilor românești și a celor din diaspora românească autorizate să elibereze certificatele prevăzute la alin.(7) lit.g).

(9) În cazul solitanților care au oferit un serviciu important României, consulul sau autoritatea desemnată potrivit alin.(4) poate decide să acorde CVRP fără a prezenta documentele prevăzute la alin.(6).

(10) Persoana care solicită CVRP trebuie să demonstreze cunoașterea limbii române prin prezentarea unui certificat de competență lingvistică eliberat potrivit legii, a unui certificat de

absolvire a școlii sau a studiilor în România sau un certificat de absolvire a unei școli în străinătate în care limba română era limba de predare.

(11) Solicitantul trebuie să atașeze o copie a unui act de identitate valabil la cererea pentru eliberarea CVRP.

(12) Un minor primește CVRP la cererea părinților săi în cazul în care:

a) ambii părinți dețin CVRP;

b) unul dintre părinți deține CVRP - după consimțământul celuilalt părinte exprimat printr-o declarație făcută în fața consulului, cu excepția cazului în care celălalt părinte nu are autoritate părintească asupra copilului.

(13) O persoană minoră de peste 16 ani poate primi CVRP numai cu acordul părintelui care deține CVRP.

(14) CVRP este valabilă pentru o perioadă de 10 ani de la data acordării.

(15) În cazul în care titularul CVRP depune o cerere de reînnoire cu cel mult 3 luni înainte de data expirării acesteia, valabilitatea CVRP se prelungește cu o perioadă suplimentară de 10 ani.

(16) CVRP acordată minorului este valabilă pentru o perioadă de 10 ani de la data acordării, dar nu mai mult de un an de când minorul a împlinit vîrstă de 18 ani.

(17) Persoana primește CVRP de la consul sau autoritatea desemnată potrivit alin.(4). Dacă este posibil, CVRP va fi acordată într-un mod solemn.

Art.6⁷. - (1) Consulul sau autoritatea desemnată potrivit art.^{6⁶} alin.(4) vor păstra, fiecare în jurisdicția sa, un registru al cererilor pentru CVRP sau reînnoirea acesteia, deciziile referitoare la acestea, CVRP acordate sau invalidate și cele care au expirat.

(2) Registrul prevăzut la alin. (1) include informații privind deciziile emise și următoarele date despre persoanele cărora le-a fost acordată sau refuzată CVRP ori ale căror CVRP au fost invalidate sau care au expirat:

a) numele și prenumele;

b) data și locul nașterii;

c) sexul;

d) domiciliul în străinătate;

e) statutul de cetățean sau de apatrid;

f) naționalitatea;

g) cetățenia și naționalitatea părinților, bunicilor sau străbuniciilor, dacă datele lor au fost furnizate de către solicitant.

(3) Ministerul pentru Români de Pretutindeni trebuie să păstreze un Registrul central al CVRP care au fost acordate, invalidate și care au expirat. Registrul central va conține cel puțin datele prevăzute la alin. (2).

(4) Consulul sau autoritatea desemnată potrivit art.^{6⁶} alin.(4) transmit datele menționate în registrul Ministerului pentru Români de Pretutindeni.

(5) Datele ținute în registrul prevăzut la alin.(3) sunt puse la dispoziție prin intermediul echipamentelor tehnologiei informației și comunicațiilor, fără a fi necesară depunerea unei cereri scrise.

(6) Modul de păstrare, procesarea datelor păstrate în astfel de registre și modul în care pot fi transferate aceste date în registrul central vor ține seama de necesitatea asigurării securității transferului de date și protecției datelor cu caracter personal.”

Art.II. - Legea cetățeniei române nr. 21/1991, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, Nr. 576 din 13 august 2010, cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. La articolul 8, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alineatul (4), care va avea următorul cuprins:

„(4) Prevederile alin. (1) lit. a și alin. (3) nu sunt aplicabile persoanelor fără cetățenie sau cetățenilor străini de origine română, indiferent de modul în care aceștia sunt identificați, care aparțin filonului lingvistic și cultural românesc și își asumă în mod liber identitatea culturală română.”

2. La articolul 13, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(3) Cererile de acordare a cetățeniei române întemeiate pe dispozițiile art. 8 alin. (4) și art. 8¹ pot fi depuse și la misiunile diplomatice sau la oficile consulare ale României din statul pe teritoriul căruia solicitantul își are domiciliul. În acest caz, cererea va fi trimisă, de îndată, Comisiei pentru cetățenie din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie, prin intermediul Ministerului Afacerilor Externe, însotită de un punct de vedere emis de misiunea diplomatică sau oficiul consular cu privire la îndeplinirea condiției ca solicitantul să fi contribuit în mod semnificativ la protejarea și promovarea culturii, civilizației și spiritualității românești, respectiv ca solicitantul să fie de origine română, indiferent de modul în care acesta este identificat în țara de origine și care aparține filonului lingvistic și cultural românesc și își asumă în mod liber identitatea culturală română. În situația în care cererea a fost depusă la sediul Autorității Naționale pentru Cetățenie, Comisia pentru cetățenie va solicita Ministerului Afacerilor Externe punctul de vedere cu privire la îndeplinirea condiției ca solicitantul să fi contribuit în mod semnificativ la protejarea și promovarea culturii, civilizației și spiritualității românești, respectiv ca solicitantul să fie de origine română, indiferent de modul în care acesta este identificat în țara de origine și care aparține filonului lingvistic și cultural românesc și își asumă în mod liber identitatea culturală română.”

3. La articolul 14, alineatul (4) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(4) Comisia are activitate permanentă, este formată dintr-un președinte și 40 de membri, care este personal de specialitate juridică asimilat judecătorilor și procurorilor din cadrul Autorității Naționale pentru Cetățenie. Lucrările Comisiei nu sunt publice, acestea se desfășoară în prezența cel puțin 14 membri și sunt prezidate de președinte, iar în lipsa acestuia, de către un membru desemnat de acesta.”

4. La articolul 36, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:

„(1) Cetățenia română cu titlu de „cetățenie de onoare” se poate acorda unor străini pentru servicii deosebite aduse țării și națiunii române, la propunerea Guvernului sau a Președintelui României, fără nicio altă formalitate, de către Parlamentul României.”

5. La articolul 36, după alineatul (2) se introduc trei noi alineate, alineatele (3) - (5), cu următorul cuprins:

„(3) Cetățenia română cu titlu de „cetățenie de onoare” se acordă cu titlu personal și nu produce niciun efect asupra cetățeniei soțului sau copiilor minori.

(4) Persoana căreia își acordă cetățenia română cu titlu de „cetățenie de onoare” poate solicita acordarea cetățeniei române în condițiile prezentei legi fără îndeplinirea condițiilor prevăzute la art. 8 alin. (1) lit. a).

(5) Cetățenia română cu titlu de „cetățenie de onoare” poate fi acordată și *post-mortem*.“

Art.III. - Prezenta lege intră în vigoare în termen de 60 de zile de la data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I.

